

Vladimir Skendrović
PONUDE I UGOVORI

(4a)
UGOVORI - IZVORI PRAVA

Što je ugovor?

Ugovor

... je pravna forma međusobnih obveza koje su dogovorile ugovorne strane; obično jedna strana prima robu ili uslugu, a druga strana novac kao naknadu za izvršeno.

... može biti usmeni ili u pisanom obliku. Ugovor o građenju mora biti u pisanom obliku.

... mora sadržavati bitne elemente, bez kojih je ugovor ništavan.

Ugovor ... (2)

- stvara pravni odnos.
- je dvostruki pravni posao.
- je očitovanje volje dviju ili više strana (pravni subjekata) da bi se postigao pravni učinak

Pravni subjekti:

- ❖ fizičke ili pravne osobe
- ❖ moraju imati pravnu i djelatnu sposobnost

PRAVNI SUBJEKTI

1. **Pravne osobe** - udruženje ljudi
Pravna i djelatna sposobnost
nastaje upisom u sudski registar
2. **Fizičke osobe** - čovjek pojedinac
Pravnu i djelatnu sposobnost imaju
punoljetni građani

Pravni sustav?

PRAVNI SUSTAV

Europski pravni sustavi su osnovani na francuskom *Code Civil*, a potječu još od Rimskog prava.

Ti sustavi svrstavaju ugovore u vrste razrađene u odgovarajućem zakonu. To su zakoni o obveznim odnosima (obligacijama).

Zakoni o obveznim odnosima određuju samo neke vrste ugovora - to su tzv. imenovani ugovori.

PRAVNI SUSTAV

Anglo-američki pravni sustav - *Common Law* - ne poznaje sistematizaciju ugovora prema zakonu, jer takvi zakoni ne postoje. Samo za neke vrste ugovora postoje posebni zakoni, a drugi se formiraju na principima sadržanim u **sudskim odlukama**.

IZVORI PRAVA

Formalni izvori prava:

- pravni akti
- pravni odnosi (skup pravnih odnosa čini pravni poredak)

Pravni akt sadrži pravne norme ili činjenice utemeljene na pravnoj normi (ustav, zakon, propis, rješenje, odluka)

Pravna norma = pravno pravilo

Pravna norma može biti opća, posebna ili pojedinačna

Pravne norme prema karakteru:

- kategoričke (prisilne)
- disjunktivne:
 - alternativne - izbor između određenih mogućnosti
 - dispozitivne - subjekti sami određuju primjenu

Primjeri kategoričke norme

Zakon o obveznim odnosima

Članak 622.

Izvođač je **dužan** omogućiti naručitelju stalan nadzor nad radovima i kontrolu količine, kakvoće i sukladnosti ugrađenih proizvoda.

Članak 623.

Za svako odstupanje od projekta, odnosno ugovorenih radova izvođač **mora** imati pisanu suglasnost naručitelja.

Primjer alternativne norme

Zakon o obveznim odnosima

Članak 625.

Cijena radova može se odrediti po jedinici mjere ugovorenih radova (jedinična cijena) **ili** u ukupnom iznosu za cijelu građevinu (ukupno ugovorena cijena).

Primjer dispozitivne norme

Zakon o obveznim odnosima

Članak 608.

Naručitelj koji je uredno obavijestio izvođača da obavljeno djelo ima neki nedostatak **može zahtijevati** od njega da nedostatak otkloni, i za to mu odrediti primjeren rok.

IZVORI PRAVA

Akti državnih organa

- ❖ Ustav
- ❖ zakoni: Zakon o obveznim odnosima, Zakon o javnoj nabavi, Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o prostornom uređenju i gradnji, itd.
- ❖ podzakonski akti
- ❖ akti upravnih i izvršno-političkih organa
- ❖ akti sudskih organa

OSTALI IZVORI PRAVA

- ❖ Običajno pravo
- ❖ Autonomna regulativa (napr. FIDIC)
- ❖ Uzance - trgovački ili poslovni običaji koji imaju dispozitivni karakter tj. primjenjuju se ako ih stranke ugovore
- ❖ Standardi - normiraju svojstva ili kvalitetu robe

ZAKON O OBVEZNYM ODNOSIMA

Određuje samo neke vrste ugovora -
to su imenovani ugovori

Imenovani ugovori moraju imati
zakonom propisani oblik i sadržaj
određen prisilnim normama

Važni dijelovi Zakona: Ugovor o djelu,
Ugovor o građenju (to su ugovori
imenovani u Zakonu)

UGOVOR O DJELU

Karakteristike ugovora o djelu:

- obveza za izradu nekog djela,
- samostalnost u odlukama,
- odgovornost ne samo za rad nego i za krajnji uspjeh
- preuzimanje rizika za neuspjeh
- odnos poslodavca i poduzetnika

Obvezni odnosi - ZOO

Članak 2.

Sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, a ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva.

Članak 11.

Sudionici mogu svoj obvezni odnos urediti drukčije nego što je ovim Zakonom određeno, ako iz pojedine odredbe ovoga Zakona ili iz njezina smisla ne proizlazi što drugo.

Odredbe ugovora - ZOO

Članak 319.

(1) Odredbe ugovora primjenjuju se onako kako glase.

(2) Pri tumačenju spornih odredbi ne treba se držati doslovnog značenja pojedinih izričaja, već treba istraživati zajedničku namjeru ugovaratelja i odredbu tako razumjeti kako to odgovara načelima obveznog prava utvrđenim ovim Zakonom.

Sklapanje ugovora

Članak 247.

Ugovor je sklopljen kad su se ugovorne strane suglasile o bitnim sastojcima ugovora.

Suglasnost može biti ponuda i prihvatanje ponude ili uspješni pregovori

Članak 248.

(2) Odredbe propisa kojima se, djelomično ili u cijelosti, određuje sadržaj ugovora sastavni su dijelovi tih ugovora te ih upotpunjuju ili stupaju na mjesto ugovornih odredbi koje nisu u skladu s njima.

Pregovori

Članak 251.

(1) Pregovori koji prethode sklapanju ugovora ne obvezuju.

(2) Ali strana koja je pregovarala ili prekinula pregovore suprotno načelu savjesnosti i poštenja odgovorna je za štetu koja je time prouzročena drugoj strani.

(3) Suprotno je načelu savjesnosti i poštenja, između ostalog, ako strana uđe u pregovore s drugom stranom bez prave namjere da s tom stranom sklopi ugovor.

AUTONOMNA REGULATIVA

Pravo koje nezavisno i slobodno donose oni subjekti koji će tim istim pravom biti obvezni:

- opći uvjeti ugovora
- tehničke specifikacije
- standardni opisi
- metode kalkulacije
- modeli dokumenata
- norme
- metode planiranja
- uzance

AUTONOMNA REGULATIVA

U svijetu postoji mnogo takve regulative:

Najpoznatiji su modeli općih uvjeta ugovora **FIDIC** - međunarodna federacija konzultantskih organizacija:
www.fidic.com

AUTONOMNA REGULATIVA

Neki drugi izvori:

- ❖ Modeli ugovora Svjetske banke: www.worldbank.org
- ❖ UNIDO modeli ugovora
- ❖ UNCITRAL modeli ugovora

MEĐUNARODNI UGOVORI

Ugovorne strane su različitih nacionalnost tj. registrirane su u različitim državama

Na takve ugovore se najčešće primjenjuje autonomna regulativa čiji su izvori FIDIC, Svjetska banka i sl.

KRAJ

HVALA NA PAŽNJI